

## Peuteropvang & Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) Beleidskader (verlenging beleidskader 2018 – 2021)



Gemeente Dalfsen

Eenheid Maatschappelijke  
Ondersteuning

November 2022

## Inhoud

|     |   |    |
|-----|---|----|
| 1.  | Inleiding .....   | 3  |
| 1.1 | Aanleiding .....  | 3  |
| 1.2 | Lokale situatie .....   | 3  |
| 1.3 | Landelijke ontwikkelingen in Kinderopvang en in Voor- en Vroegschoolse educatie .....   | 4  |
|     | Harmonisatie Kinderopvang.....  | 4  |
|     | Gewichtenregeling.....  | 4  |
|     | 960 uur Voorschoolse Educatie.....  | 4  |
|     | Pedagogisch beleidsmedewerker op de kinderopvang .....  | 4  |
| 1.4 | Waarom verlengen we het huidige kader .....   | 5  |
| 1.5 | Leeswijzer.....   | 5  |
| 2.  | Voorschoolse voorzieningen en educatie voor alle peuters .....  | 5  |
| 2.1 | Het belang van voorschoolse voorzieningen .....   | 5  |
| 2.2 | Huidig bereik voorschoolse voorzieningen .....  | 5  |
| 2.3 | Het belang van voorschoolse educatie.....   | 6  |
| 2.4 | Huidige doelgroepdefinitie .....  | 6  |
| 2.4 | Huidig bereik voorschoolse educatie .....   | 7  |
| 3.  | Doelen en speerpunten .....   | 7  |
| 3.1 | Peuteropvang en Voor- en Vroegschoolse Educatie is van kwalitatief hoog niveau .....  | 7  |
|     | Speerpunt 1: de basiskwaliteit is op orde .....   | 7  |
|     | Speerpunt 2: elke (gesubsidieerde) peuteropvang biedt Voorschoolse Educatie (VE) .....  | 7  |
|     | Speerpunt 3: ouderbetrokkenheid is groot.....   | 8  |
|     | Speerpunt 4: meetbare resultaten van VVE bij doelgroep kinderen .....   | 8  |
| 3.2 | Alle peuters uit Dalfsen gaan naar peuteropvang en (dreigende) (taal) ontwikkelingsachterstand wordt vroegtijdig gesignaleerd ..... | 9  |
|     | Speerpunt 5: peuteropvang is voor alle peuters vanaf 2 tot 4 jaar.....  | 9  |
|     | Speerpunt 6: De toeleiding van doelgroeppeteur is goed geregeld.....  | 9  |
|     | Speerpunt 7: een 100% bereik van doelgroeppetters.....  | 9  |
|     | Speerpunt 8: een sluitend zorgnetwerk.....  | 9  |
| 3.3 | Er is een doorlopende lijn van peuteropvang naar basisschool.....   | 9  |
|     | Speerpunt 9: peuteropvang en basisscholen sluiten goed op elkaar aan .....  | 9  |
| 4.  | Financieel kader.....   | 10 |
| 5.  | Sturen en meten .....   | 10 |

# 1. Inleiding

## 1.1 Aanleiding

Voor u ligt het beleidsplan Peuteropvang en Voor- en Vroegschoolse educatie (VVE). Dit plan bevat de kaders en ambities rondom het vormgeven van de peuteropvang en voor- en vroegschoolse educatie in de gemeente Dalfsen. De manier waarop uitvoering wordt gegeven aan deze kaders is in 2021 vastgelegd in een convenant tussen de GGD, de gesubsidieerde voorscholen en alle basisschoolbesturen in de gemeente Dalfsen<sup>1</sup>. Deze uitvoeringsafspraken worden jaarlijks opnieuw geëvalueerd en bijgesteld waar nodig.

De gemeente Dalfsen heeft de visie dat iedere peuter een goede voorschoolse voorziening moet kunnen bezoeken. Op grond hiervan streeft de gemeente naar een passend, kwalitatief goed aanbod voor alle peuters in de voorschoolse periode tot zij 4 jaar worden en toegang krijgen tot het primair onderwijs. Door de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (Wet OKE) is de gemeente verantwoordelijk voor het realiseren van een aanbod aan Voorschoolse Educatie (VE) aan kinderen met een doelgroepindicatie<sup>2</sup>.

## 1.2 Lokale situatie

De gemeente Dalfsen hecht groot belang aan kwalitatief goede voorschoolse voorzieningen, die peuters kunnen stimuleren in hun ontwikkeling. Uit wetenschappelijk onderzoek weten we dat de eerste levensjaren van een kind enorm belangrijk zijn voor de lichamelijke, sociale en cognitieve ontwikkeling. Onderzoek toont aan dat kinderen in deze periode ook het makkelijkst leren. Jonge kinderen moeten worden gestimuleerd en moeten de kansen en mogelijkheden krijgen om zich te ontwikkelen. Voorschoolse voorzieningen zijn ook belangrijk voor vroegtijdige signalering van beginnende problemen en achterstanden.

Op dit moment zijn in de gemeente Dalfsen verschillende voorzieningen waarin peuters worden opgevangen. Sommige ouders kiezen hier simpelweg voor omdat ze opvang nodig hebben tijdens hun werktijden. Een heel aantal ouders is zich ook bewust van de educatieve component van de opvang en de voorbereiding op de basisschool. In Dalfsen zijn er kinderdagverblijven (met en zonder VE aanbod/peuteropvang) en andere opvangvoorzieningen zoals gastouders. De kosten voor ouders voor deze verschillende vormen van opvang variëren, evenals het aanbod en kwaliteit met betrekking tot het spelend leren.

Op peildatum 1 augustus 2022 hebben we in de gemeente Dalfsen de volgende geregistreerde voorzieningen:

- 21 kinderdagverblijven, waarvan 10 locaties peuteropvang met voorschoolse educatie (VE) aanbieden
  - o 8 locaties in Dalfsen en het buitengebied (o.a. Hoonhorst en Oudleusen)
    - Waarvan 4 locaties peuteropvang met VE
  - o 8 locaties in Nieuwleusen
    - Waarvan 4 locaties peuteropvang met VE
  - o 5 locaties in Lemelerveld
    - Waarvan 2 locaties peuteropvang met VE
- 68 gastouders
  - o 42 in Dalfsen en buitengebied
  - o 21 in Nieuwleusen
  - o 5 in Lemelerveld

---

<sup>1</sup> Convenant "Resultaatafspraken VVE gemeente Dalfsen"

<sup>2</sup> Een indicatie wordt afgegeven door de jeugdgezondheidszorg/consultatiebureau aan kinderen t/m 5 jaar voor het volgen van een VVE programma, vanwege een (dreigende) taalachterstand en/of ontwikkelingsachterstand.

## 1.3 Landelijke ontwikkelingen in Kinderopvang en in Voor- en Vroegschoolse educatie

### Harmonisatie Kinderopvang

De harmonisatie van de kinderopvang in 2018 is gerealiseerd onder drie pijlers:

1. Het versterken van pedagogisch kwaliteit;
2. Eén kwaliteitskader voor peuterspeelzalen en kinderdagverblijven;
3. Eén financieringsstructuur voor werkende ouders.

Wettelijke regels en kwaliteitseisen zijn zoveel mogelijk gelijkgetrokken. Ook is de financiering van het peuterwerk onder de Wet Kinderopvang gebracht. Werkende ouders kunnen gebruik maken van voorschoolse peuteropvang door middel van het inzetten van kinderopvangtoeslag. Ouders die niet voor kinderopvangtoeslag (KOT) in aanmerking komen kunnen door middel van subsidie van de gemeente gebruik maken van de peuteropvang. Zo worden alle peuters op dezelfde kwalitatief hoogwaardige manier voorbereid op de basisschool en kan segregatie tussen peuters van werkende ouders en van niet – werkende ouders voorkomen worden.

### Gewichtenregeling

Voorheen werd het aantal achterstandskinderen in een gemeente enkel bepaald op basis van het opleidingsniveau van ouders. Dit wordt de gewichtenregeling genoemd. Na onderzoek van het CBS zijn er voor deze gewichtenregeling in 2018 nieuwe indicatoren benoemd. Deze indicatoren voorspellen onderwijsachterstanden bij jonge kinderen beter. Het gaat dan om de volgende omgevingskenmerken:

- opleidingsniveau van de moeder en de vader;
- gemiddelde opleidingsniveau van de moeders (ouders met de meeste opvoedtaken) op de school;
- het land van herkomst van de ouders;
- de verblijfsduur van de moeder in Nederland;
- of gezinnen gebruik maken van schuldsanering.

De gemeentelijke middelen onderwijsachterstandenbeleid (OAB) zijn verhoogd en er kwam een nieuwe verdeling van de middelen. De nieuwe indicatoren hebben in Dalfsen nauwelijks tot een verhoging van de OAB-middelen geleid. Een nieuw financieel overzicht vindt u in hoofdstuk 4.

### 960 uur Voorschoolse Educatie

Per 1 augustus 2020 heeft de gemeente het gesubsidieerde aanbod van voorschoolse educatie (VE) uitgebreid naar 960 uur (gemiddeld 16 uur per week) voor alle peuters tussen 2,5 tot 4 jaar met een VVE-indicatie. Dit was eerst 10,5 uur per week (3 dagdelen van 3,5 uur). De uitbreiding betekent dat peuters meer tijd en mogelijkheden krijgen om met andere kinderen te spelen. Dit is belangrijk voor hun ontwikkeling. Peuters leren door te spelen met elkaar. VE-programma's zijn daarvoor ontwikkeld en ingericht. Die 960 uur komt neer op 1,5 jaar lang gemiddeld 16 uur per week peuteropvang (berekend over 40 weken per jaar). De meeste aanbieders in onze gemeente werken met 4 dagdelen van 4 uur. Enkele aanbieders bouwen het aantal uur in anderhalf jaar tijd geleidelijk op en werken met langere dagdelen vanaf de leeftijd van 3 jaar. Aanbieders zijn vrij om hier een eigen invulling aan te geven.

### Pedagogisch beleidsmedewerker op de kinderopvang

Vanaf januari 2022 zijn alle gemeenten verplicht om hbo-geschoolde medewerkers in te zetten in de voorschoolse educatie (VE). Het doel van de extra inzet van deze professionals is om de kwaliteit van de voorschoolse educatie te verhogen. In de gemeente Dalfsen wordt op iedere peuteropvang waar VVE-peuters deelnemen een pedagogisch beleidsmedewerker (PBM'er) ingezet. Deze PBM'er kan verschillende taken vervullen, zoals coaching van pedagogisch medewerkers; het ontwikkelen en uitvoeren van pedagogisch beleid of werkzaam zijn op de groep. De kinderopvang mag dit zelf invullen en neemt de afspraken hierover op in haar pedagogisch beleidsplan.

## 1.4 Waarom verlengen we het huidige kader

In de werkgroep VVE hebben we de huidige kaders geëvalueerd. De werkgroep VVE bestaat naast de gemeente uit vertegenwoordigers van de gesubsidieerde voorschoolse voorzieningen, primair onderwijs en de GGD, oftewel de directe samenwerkingspartners op VVE. Hoewel we samen hebben opgemerkt dat de uitvoeringsafspraken met regelmaat geactualiseerd moeten worden, was de werkgroep VVE er unaniem over eens dat de beleidskaders ook vandaag de dag nog actueel zijn. De kaders sluiten daarnaast ook goed aan bij het preventiebeleid<sup>3</sup>, waarbij we inzetten op basisvaardigheden en gezond en veilig opgroeien.

## 1.5 Leeswijzer

Het voorliggend beleidskader gaat in op het voorschoolse aanbod en over Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). Hoofdstuk 2 gaat in op het belang en bereik van de voorschoolse voorzieningen en de voorschoolse educatie. In hoofdstuk 3 staan de doelen en speerpunten. Hoofdstuk 4 geeft een financieel overzicht en tot slot laat hoofdstuk 5 zien hoe we gaan monitoren en evalueren.

# 2. Voorschoolse voorzieningen en educatie voor alle peuters

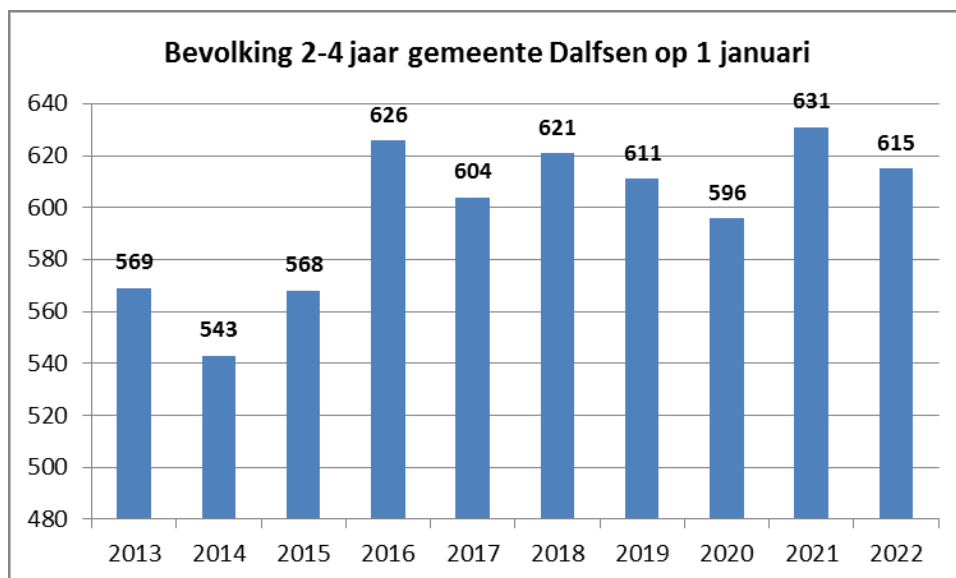
## 2.1 Het belang van voorschoolse voorzieningen

Voorschoolse voorzieningen spelen een grote rol in de ontwikkeling van het jonge kind. Samen spelen, sociale vaardigheden ontwikkelen en ontwikkeling van taal is van groot belang. Spelenderwijs worden peuters gestimuleerd in hun ontwikkeling, waardoor er meer kans is op een goede start op de basisschool. Andere argumenten waarom voorschoolse voorzieningen belangrijk zijn:

- het systematisch volgen van de ontwikkeling van het kind en daardoor tijdig signaleren van haperingen in de ontwikkeling;
- het betrekken en stimuleren van ouders bij de ontwikkeling van hun kind;
- het ontmoeten van andere ouders;
- het antwoord geven op vragen van ouders rond de opvoeding en ontwikkeling van hun kind en doorverwijzen naar de Jeugd Gezondheidszorg (JGZ) die zo nodig kan doorgeleiden naar vormen van ondersteuning.

## 2.2 Huidig bereik voorschoolse voorzieningen

De doelgroep van de voorschoolse voorzieningen bestaat uit kinderen in de leeftijd 2 tot 4 jaar.



Sinds 2016 is er sprake van een stabiel aantal peuters in de gemeente.

<sup>3</sup> Beleidsplan preventiebeleid "Dalfsen Vitaal en Veerkrachtig" September 2021

Op basis van de SZW-monitor 2021 blijkt dat de gemeente Dalfsen in 2021 631 peuters had in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. Van deze peuters maakten 549 peuters in deze leeftijdscategorie gebruik van een voorschoolse voorziening, zijnde een kinderdagverblijf, een peutergroep of een gastouderopvang. Dit betekent een bereik van 87%. In vergelijking met 2016 (bereik van 85%) zien we een verschuiving van gebruik van zowel gastouderopvang als peuteropvang naar dagopvang. Hieronder wordt schematisch weergegeven hoe het bereik eruitzag in 2016 en in 2021.

| <b>Gebruik opvang 2016</b>      | <b>Indicatie gebruik 2016 aantal peuters 2 tot 4 jaar</b> |                   |
|---------------------------------|---|-------------------|
|                                 | <b>aantal peuters</b>                                     | <b>percentage</b> |
| Dagopvang (kinderdagverblijven) | 203   | 32%               |
| Gastouderopvang                 | 149   | 24%               |
| Peuterspeelzalen                | 307   | 49%               |
| Dubbelgebruik                   | -126  | -20%              |
| Non-bereik                      | 93  | 15%               |
| <b>Totaal</b>                   | <b>626</b>  | <b>100%</b>       |

Bron: CBS apr. 2016 en gegevens enquête peuterspeelzalen 2016 Onderzoek Buitenhek

Op basis van de SZW-monitor 2021 is een indicatie gemaakt van het gebruik van de verschillende opvangvormen. Hieronder is schematisch weergegeven hoe het bereik eruitziet:

| <b>Indicatie gebruik opvang 2021</b> | <b>0 jaar</b> | <b>1 jaar</b> | <b>2 jaar</b> | <b>3 jaar</b> | <b>2 en 3 jaar</b> | <b>In % 2021</b> |
|--------------------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|--------------------|------------------|
| Dagopvang                            | 108           | 157           | 157           | 157           | 314                | 50%              |
| Peuteropvang met KOT                 | -             | -             | 56            | 91            | 147                | 23%              |
| Peuteropvang zonder KOT              | -             | -             | 12            | 19            | 31                 | 5%               |
| Gastouderopvang                      | 28            | 54            | 33            | 24            | 57                 | 9%               |
| Non-bereik                           | 127           | 83            | 44            | 38            | 82                 | 13%              |
| Totale populatie                     | 263           | 294           | 302           | 329           | 631                | 100%             |
| Non-bereik in %                      | 48%           | 28%           | 15%           | 12%           | 13%                |                  |

Bron: datamonitor SZW, 2021

### 2.3 Het belang van voorschoolse educatie

Voorschoolse educatie kan naast het algemene aanbod van voorschoolse voorzieningen een belangrijke rol spelen in het inlopen van (taal) achterstanden in de ontwikkeling van het jonge kind (doelgroeppeuter). Te denken valt aan:

- het gericht volgen van de ontwikkeling van het kind met behulp van een volgsysteem dat aansluit bij de eisen betreffende VVE (bijvoorbeeld KIJK);
- doelgericht werken aan de ontwikkeling van het kind met behulp van een door het NJI<sup>4</sup> goedgekeurde VVE methodiek (bijvoorbeeld Uk en Puk);
- het betrekken en stimuleren van ouders bij de ontwikkeling van hun kind door voortgangsgesprekken met de ouders;
- het structureel en regelmatig onderhouden van contacten met de JGZ om waar nodig aanvullende ondersteunende maatregelen te treffen om de ontwikkeling van het kind te bevorderen;
- het in overleg met (en liefst in aanwezigheid van) de ouders tijdig warm overdragen van de gegevens van het kind ten behoeve van een optimaal vervolg van het voor schoolse naar het vroegschoolse aanbod (doorgaande ontwikkelings- en zorglijn).

### 2.4 Huidige doelgroepdefinitie

Peuters uit de gemeente Dalfsen die in aanmerking komen voor voorschoolse educatie zijn alle kinderen in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar die een verwijzing hebben gekregen van de jeugdarts van het consultatiebureau op basis van gesignaleerde (taal)ontwikkelingsachterstand of een hoog risico daarop. De jeugdgezondheidszorg (JGZ) geeft een verwijzing voor VVE als:

- het taalaanbod in de omgeving van het kind (waarschijnlijk) onvoldoende is. Te denken valt dan aan:

<sup>4</sup> Nederlands Jeugd Instituut



- als de taal die thuis gesproken wordt door de ouder(s) niet Nederlands is
- als het opleidingsniveau van de ouder met de meeste zorgtaken onder startkwalificatieniveau ligt;
- er een gesignaleerde taalachterstand is en/ of achterstanden op andere ontwikkelingsgebieden (motorisch, sociaal- emotioneel).

## 2.4 Huidig bereik voorschoolse educatie

Het minimumaantal VVE-peuterplaatsen die een gemeente aan moet bieden volgens het Rijk, wordt afgeleid volgens de gewichtenregeling zoals beschreven in paragraaf 1.3. Volgens het CBS zouden in 2021 4% van de peuters in de gemeente Dalfsen (een risico op) onderwijsachterstanden hebben. Het gaat dan om 20 van de 470 peuters (in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar). De inventarisatie onder aanbieders uit Dalfsen geeft aan dat ca. 31 peuterplekken met voorschoolse educatie bezet zijn. Hiermee voldoet de gemeente Dalfsen dus ruim aan de wettelijke verplichting van het minimale aanbod.

Daarnaast hebben gemeenten de inspanningsverplichting om zoveel mogelijk doelgroepeuters te bereiken. Deze inspanningsverplichting heeft betrekking op de eigen doelgroepdefinitie. Van alle peuters die een VVE-indicatie hebben gekregen en door de jeugdarts zijn doorverwezen naar een VVE-peuterplek, neemt 91% deel aan het aanbod (peildatum januari 2021).

## 3. Doelen en speerpunten

Om de ontwikkelkansen voor (jonge) kinderen goed te organiseren heeft de gemeente Dalfsen enkele inhoudelijke doelstellingen geformuleerd:

1. Peuteropvang en Voor- en Vroegschoolse Educatie is van kwalitatief hoog niveau;
2. Alle peuters uit Dalfsen gaan naar peuteropvang en een (dreigende) (taal) ontwikkelingsachterstand wordt vroegtijdig gesignaleerd;
3. Er is een doorlopende lijn van peuteropvang naar basisschool.

In dit hoofdstuk worden deze drie doelstellingen in volgorde besproken. Per doelstelling wordt aangegeven welke speerpunten hier bij horen. Omdat dit herziene beleidsstuk alleen nog de kaders bevat, verwijzen we naar de meest recente uitvoeringsafspraken om te lezen welke acties aan de speerpunten gebonden zijn<sup>5</sup>.

### 3.1 Peuteropvang en Voor- en Vroegschoolse Educatie is van kwalitatief hoog niveau

#### Speerpunt 1: de basiskwaliteit is op orde

De gemeente Dalfsen wil alleen peuteropvang voorzieningen waar de basiskwaliteit op orde is. De kwaliteitseisen die gesteld worden aan het aanbod waarvoor subsidie wordt verleend zijn hoog, zodat op alle voorzieningen die de gemeente Dalfsen subsidieert, doelgericht gewerkt wordt aan de ontwikkeling van kinderen met en zonder ontwikkelingsachterstand. Deze criteria zijn opgenomen in de beleidsregels 'subsidie peuteropvang en VE 2020'. Deze beleidsregels zijn 1 augustus 2020 in werking gesteld. Verder voert de Rijksoverheid een beleid waarbij de kwaliteitseisen voor VVE worden verhoogd. Zo zijn er bijvoorbeeld in 2019 verhoogde taaleisen ingevoerd voor pedagogische medewerkers die werkzaam zijn binnen de VVE en wordt er een pedagogisch beleidsmedewerker ingezet om extra coaching te bieden aan de VE-medewerkers.

De GGD toetst zowel de algemene basiskwaliteit (zoals veiligheid en gezondheid) als de basiskwaliteit van de voorschoolse educatie: hoeveel tijd per week, groepsgrootte en dubbele bezetting, opleidings- en scholingseisen van de VVE-beroepskrachten en gebruik van een gecertificeerd voorschools educatie programma.

#### Speerpunt 2: elke (gesubsidieerde) peuteropvang biedt Voorschoolse Educatie (VE)

In de huidige situatie zijn er tien locaties in de gemeente Dalfsen die officieel aangemerkt zijn als VVE-locatie en deze locaties ontvangen hier subsidie voor. Voorheen boden niet alle gesubsidieerde peuteropvang-organisaties VVE aan. In de praktijk kwam het dan relatief vaker voor, dat kinderen die

<sup>5</sup> Ten tijde van opstellen van dit stuk zijn de meest recente uitvoeringsafspraken opgenomen in het convenant resultaatafspraken VVE (versie 2021).

op een ander peuteropvang waren gestart en daarna een indicatie kregen voor VVE, moesten overstappen naar één van de toen drie VVE-locaties. Door iedere aanbieder die gesubsidieerde peuteropvang aanbiedt te verplichten om gebruik te maken van een VE-programma, ondervangen we een deel van deze problematiek<sup>6</sup>. Er is nu in iedere kern een VE-aanbieder en in de drie grote kernen zelfs 2 of meer. Hierdoor zit er voor ouders altijd een peuteropvang dichtbij. Daarnaast is de gemeente Dalfsen in de overtuiging dat bepaalde aanvullende kwaliteitseisen die nu nog enkel voor VE verplicht zijn, aan alle kinderen van 2-4 jaar ten goede komen. Door het werken met een VVE programma beginnen alle kinderen met een meer gelijke basis en makkelijkere start aan de basisschool.

### Speerpunt 3: ouderbetrokkenheid is groot

Actieve participatie van ouders van doelgroeppeuters en kleuters is van onmisbaar belang om achterstanden van jonge kinderen te voorkomen of te verminderen. De gemeente Dalfsen gaat uit van de volgende uitgangspunten:

- voorschoolse voorzieningen en primair onderwijs zijn verantwoordelijk voor een professioneel ontwikkelingsgericht aanbod waardoor het kind zich kan ontplooiën (conform de SLO doelen<sup>7</sup>);
- voorschoolse voorzieningen en primair onderwijs informeren de ouders regelmatig over de ontwikkeling van hun kind en betrekken hen daarbij, waardoor zij in staat zijn hun primaire verantwoordelijkheid voor het kind waar te maken;
- voorschoolse voorzieningen en primair onderwijs reiken ouders suggesties aan over de wijze waarop zij de ontwikkeling van hun kind actief kunnen stimuleren en evalueren dat regelmatig;
- voorschoolse voorzieningen en primair onderwijs ondersteunen ouders (via de JGZ of andere instanties) bij het vinden van hun weg wanneer er vragen of zorgen zijn rond de ontwikkeling van hun kind;
- voorschoolse voorzieningen en primair onderwijs werken samen met de JGZ als het gaat om het tijdig vinden van de noodzakelijke ondersteuning bij problemen in de ontwikkeling van het kind en zijn omgeving.

### Speerpunt 4: meetbare resultaten van VVE bij doelgroep kinderen

Met het VVE aanbod willen we een maximaal haalbaar resultaat boeken. Het doel van VVE is om de achterstanden van doelgroep kinderen door de inzet van VVE te verminderen. Op deze manier kunnen zij aan het eind van de voorschoolse periode (groep 1 en 2) de vaardigheden bezitten om het niveau van groep 3 aan te kunnen. Voor sommige kinderen, afhankelijk van de problematiek en omgevingsfactoren, moeten we accepteren dat dit niet haalbaar is. In dat geval is het doel om ervoor te zorgen dat de achterstand in de VVE-periode verkleind wordt.

Om te beoordelen of er invulling wordt gegeven aan de doelstellingen, worden zowel met schoolbesturen als aanbieders van voorschoolse voorzieningen resultaatafspraken en procesafspraken gemaakt. We zien de resultaatafspraken als één van de instrumenten om de kwaliteitsdialog over peuteropvang en voor- en voorschoolse educatie te versterken. In die dialoog gaat het niet alleen om de eindopbrengst, maar ook om het optimaliseren van de samenwerking tussen de voor- en voorschoolse partijen en het verbeteren van de uitvoeringskwaliteit. De procesafspraken gaan over zaken als: het gebruiken van een VVE-programma, het bereik, de kwaliteit van de overdracht door voorschoolse voorzieningen, de inhoudelijke doorgaande leerlijn en ouderbetrokkenheid. Deze afspraken zijn benoemd in het convenant “resultaatafspraken VVE gemeente Dalfsen” en worden jaarlijks geëvalueerd.

---

<sup>6</sup> Er zullen altijd peuters zijn die op het moment van indiceren al gebruik maken van een andere vorm van opvang en moeten overstappen naar een gesubsidieerde peuteropvang. Het komt (sinds er zoveel keuzemogelijkheden zijn) maar weinig voor dat ouders dit er niet voor over hebben.

<sup>7</sup> SLO staat voor Stichting Leerplan Ontwikkeling. Het is een landelijk expertisecentrum om leerplannen te ontwikkelen. Het SLO beschrijft doelen op de volgende ontwikkelingsgebieden: taal, rekenen, sociaal-emotionele ontwikkeling en motoriek.



### 3.2 Alle peuters uit Dalfsen gaan naar peuteropvang en (dreigende) (taal) ontwikkelingsachterstand wordt vroegtijdig gesignaleerd

#### Speerpunt 5: peuteropvang is voor alle peuters vanaf 2 tot 4 jaar

Peuteropvang is in Dalfsen toegankelijk voor kinderen vanaf 2 jaar. Het kabinet heeft tot en met 2021 extra middelen beschikbaar gesteld om de peuteropvang aantrekkelijk te maken voor ouders zonder recht op kinderopvangtoeslag. De gemeente maakt het via subsidie ook voor ouders zonder recht op kinderopvangtoeslag mogelijk om gebruik te maken van peuteropvang. Uit landelijk onderzoek in 2016 was gebleken dat ongeveer 15% van de peuters van 2,5 tot 4 jaar geen voorschoolse voorziening bezoekt. Uit recent onderzoek blijkt een lichte daling in het non-bereik naar 13%.

#### Speerpunt 6: De toeleiding van doelgroeppeuter is goed geregeld

Over de toeleiding van geïndiceerde doelgroeppeuters zijn en worden continu afspraken gemaakt met onder andere de JGZ. De jeugdartsen van de JGZ zijn op de hoogte welke partners gesubsidieerde plekken aanbieden en brengen ouders hiervan op de hoogte op het moment van het uitgeven van een VVE-indicatie.

#### Speerpunt 7: een 100% bereik van doelgroeppeuters

In het kader van het landelijk beleid voor onderwijsachterstanden hebben gemeenten de inspanningsverplichting om zoveel mogelijk peuters met een doelgroep indicatie te bereiken en toe te leiden naar VVE. Het streefdoel is dat jaarlijks 100% van de kinderen die tot de doelgroep van VVE behoren, gebruik maken van het VVE-aanbod. Momenteel maakt gemiddeld 91%<sup>8</sup> van de peuters met een doelgroepindicatie in de voorschoolse periode gebruik van het VVE aanbod. Redenen om niet deel te nemen zijn uiteenlopend zoals; de vaste tijden passen niet, men wil niet dat het kind het 'stempel VVE' krijgt of is niet overtuigd van de noodzaak van VVE, of vier dagdelen vindt men te veel.

Om het bereik te kunnen bepalen moeten we zicht hebben op de absolute omvang van de doelgroep. Wanneer ouders een VVE-traject starten, wordt dit aan de gemeente doorgegeven. Met de JGZ is ook een procedure afgesproken dat wanneer ouders niet gebruik willen maken van de VVE indicatie dit (anoniem) geregistreerd wordt. Daarmee hebben we een zo goed als complete registratie van doelgroeppeuters en meer inzicht in de omvang van het non-bereik van VVE.

#### Speerpunt 8: een sluitend zorgnetwerk

Gemeenten zijn in het kader van integraal jeugdbeleid verantwoordelijk voor een sluitend netwerk van zorgverleners, zodat kinderen op effectieve en efficiënte wijze de zorg en ondersteuning krijgen die ze nodig hebben om zich optimaal te ontwikkelen. De JGZ heeft hierin een spilfunctie en zorgt voor afstemming van het hulpaanbod aan (ouders van) jonge kinderen. Voor VVE is het van belang dat de gemeente een dergelijke zorgstructuur ook heeft voor peuters, zodat voorscholen en ouders van peuters hier gebruik van kunnen maken. Samenwerking en afstemming tussen voorschoolse voorzieningen, primair onderwijs en JGZ is noodzakelijk om tot effectieve plannen te komen in geval van zorg rond de ontwikkeling van kinderen. Dit wordt ook opgepakt in het kader van jeugdpreventie en het preventiebeleid van de gemeente Dalfsen.

### 3.3 Er is een doorlopende lijn van peuteropvang naar basisschool

#### Speerpunt 9: peuteropvang en basisscholen sluiten goed op elkaar aan

Het belang van een doorlopende leerlijn van peuterleeftijd tot eind basisschool is in diverse onderzoeken al aangetoond. Voor de effectiviteit van VVE is het belangrijk dat voor- en voerschoolse voorzieningen goed met elkaar samenwerken. De lijn die in de voerschoolse periode is ingezet moet worden voortgezet in de voerschoolse periode. Vooral in gemeenten zoals Dalfsen waarin weinig doelgroepkinderen over veel locaties verspreid zitten en waar voerschoolse voorzieningen jaarlijks slechts enkele doelgroepkinderen overdragen aan verschillende scholen is dit moeilijker te realiseren dan in grote gemeenten met veel doelgroepkinderen. In de kwaliteitskring onderwijs komt dit onderwerp daarom ook regelmatig op de agenda.

---

<sup>8</sup> Peildatum januari 2021

## 4. Financieel kader

Het beschikbare budget voor peuteropvang en VVE bestaat voor een groot deel uit gemeentelijke middelen voor peuterwerk en voor een deel uit rijksmiddelen voor het onderwijsachterstandenbeleid (OAB). Het OAB-budget is geormerkt voor de aanpak van onderwijsachterstanden (in dit geval dus de inzet van VVE op de peuteropvang) en dient te worden verantwoord aan het Rijk.

Hieronder een prognose van het budget en de uitgaven de komende jaren. Er heeft in de afgelopen jaren een lichte stijging van het aantal VVE-indicaties plaatsgevonden (van 35 naar 41 peuters). Hiermee is rekening gehouden met de begroting. Naar verwachting is onderstaande begroting voldoende om de stijgende kosten voor de deelname aan peuteropvang en VVE te dekken.

| <b>Kostenprognose Peuteropvang en VVE</b> | <b>2022</b>      | <b>2023</b>      | <b>2024</b>      | <b>2025</b>      | <b>2026</b>      |
|---|------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|
| Kosten peuteropvang en VVE                | € 233.000        | € 268.961        | € 272.989        | € 277.086        | € 281.252        |
| Advieskosten                              | € 5.000          | € 5.085          | € 5.171          | € 5.259          | € 5.348          |
| <b>Totaal</b>                             | <b>€ 238.000</b> | <b>€ 274.046</b> | <b>€ 278.160</b> | <b>€ 282.345</b> | <b>€ 286.600</b> |

## 5. Sturen en meten

Wij blijven de gemeenteraad informeren over de voortgang van het beleid via de gebruikelijke rapportages. In de eerste versie van het beleidsplan uit 2017 werd gesproken over drie meerjarige doelstellingen.

- **Het bereik**  
We monitoren het aantal VVE-indicaties en de hoeveelheid peuters die daadwerkelijk gebruikmaken van het aanbod.
- **De kwaliteit van de voorscholen**  
De inspecteur van GGD controleert jaarlijks de kwaliteit van de peuteropvang. Deze cijfers worden bekend gemaakt in het jaarverslag toezicht en handhaving kinderopvang.
- **Samenwerking met basisscholen**  
Iedere VVE peuteropvang maakt afspraken met ten minste één basisschool. Ze rapporteren hierover in hun beleidsplan die ze meesturen bij de subsidieaanvraag.

Resultaatafspraken voor- en vroegschoolse educatie moeten uiteindelijk op lange termijn leiden tot een hoger aandeel kinderen die zonder achterstand groep 3 instromen. Door met elkaar de resultaten van ieders inspanningen op het vlak van VVE te bespreken, weten schoolbesturen, voorschoolse voorzieningen, JGZ en gemeente op welke punten verbeteringen nodig zijn. Zoals eerder beschreven in speerpunt 4 willen wij de komende beleidsperiode verder gaan met het doorontwikkelen van resultaatafspraken en de bijbehorende VVE monitor<sup>9</sup>.

---

<sup>9</sup> De meest recente afspraken over de VVE monitor zijn opgenomen in het convenant resultaatafspraken VVE